

به نام خدا

گچ گیری

آشنایی با گچ و کاربرد پزشکی آن

- گچ موادی از جنس پلاستر یا فایبرگلاس هستند
- ازموارد مصرف گچ در اصلاح دفرمیتی ها مثلا پاچنبری شکستگیها و ثابت نگه داشتن عضو مثلا در سوختگی هاست

انواع گچ گیری

● **Short arm cast** : گچ کوتاه دست (از پایین آرنج تا انگشتان دست)

● Tump spica : گچ دستکش (در این روش
شست دست نیز گچ گرفته میشود)

Long arm cast : گچ بلند دست (از بالای آرنج تا انگشتان دست) ●

Thumb short arm cast

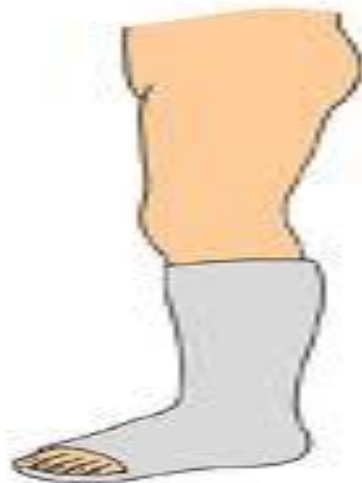
Short leg cast : گچ کوتاہ پا

Walking cast: گچ قدم زدن (دارای پاشنه) ◎

Short leg cast

Leg cylinder cast

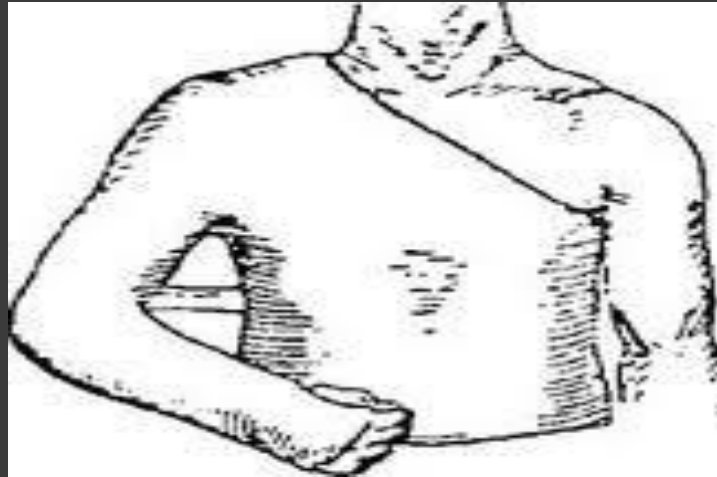

Long leg cast

● **Body cast:** گچ بدن (در این نوع گچ گیری که تنه را در بر میگیرد پنجره ای را بر روی شکم تعبیه میکنند به منظور اینکه زمان غذا خوردن معده فضای کافی برای تغییر حجم را داشته باشد.)

● **Shoulder spika cast**: گچ اسپایکا شانه (این گچ تنه , شانه و ارنج را در بر میگیرد.)

● Hip spika: گچ اسپایکا هیپ

● گچ تنه _ ژاکت گچی: از ناحیه ی فرورفتگی بالای جناغ تا ارتفاع عانه در جلو و در عقب از ناحیه مهره های پستی تا اسخوان خاجی کشیده میشود .

عوامل موثر در سفت و خشک شدن گچ

- هوای گرم و خشک و جریا زیاد
هوا «««« سریعتر خشک شدن گچ
- هوای سرد و مرطوب «««« دیرتر سفت و خشک شدن گچ
- کمی نمک طعام «««« تسريع سفت شدن گچ
- مقدار زیاد نمک طعام «««« تاخير سفت شدن گچ

توصیه های حین و بعد از گچ گیری

- بلافاصله پس از اتمام گچگیری برای جلوگیری از بروز حساسیت به وسیله ی یک گاز مرطوب اطراف عضو گچگیری شده را که امکان دارد گچی شده باشد پاک میکنیم.
- تا ۲۴ ساعت پس از گچگیری از انداختن ملافه و پتو روی عضو گچ گرفته شده خودداری شود.
- در حین جابجایی و انقال بیمار باید مراقب عضو گچ گرفته شده باشیم .
- جهت جلوگیری از تورم عضو گچ گرفته شده به مدت ۲۴ ساعت حداقل ۳۰ سانتیمتر از قلب بالاتر قرار گیرد

- بعد از عمل و جراحی باز اگر لکه ی خون زیر گچ مشاهده شد باید حدود ان با مداد روی گچ مشخص شود که اگر بیشتر شد متوجه شویم.
- از بردن هرگونه وسایل نوک تیز زیر گچ خودداری شود .
- از خیس شدن گچ جلوگیری شود .
- در اطفال بهتر است از گچ های مقاوم ه اب که سبکتر هستند استفاده شود.

علائم خطر

- بروز خارش ،سوزش،درد شدید
- بروز هرگونه بوی نا مطبوع از گچ

نکته اورژانسی: در صورت بروز تورم یا اختلال در خونسازی به طور اورژانس گچ را باز میکنیم .

نکته نظافتی:پس از برداشتن گچ عضو را بطور ملایم با اب و صابون شستوشو و تمیز میکنیم .

زمان های مهم

عوامل موثر بر زمان

● ثابت شدن گچ «««« min۳ ← درجه حرارت اب و ضخامت گچ

زمان مناسب برای خشک شدن

● گچ ساعد ← ۳۶ ساعت

● گچ بلند ساق ← ۴۸ ساعت

● گچ های تنه ← ۷۲ ساعت

● نکته ی گچی: گچ های بدون لایه زیرین توسط گچ بر دستی و شکافنه گچ باز میشوند .

عوارض گچ

علت

معلول

۱. **سندروم کمپارتمان** ← افزایش فشار بافتی ←

تسکین

← گردش خون و عملکرد بافت دچار اختلال میشود
بریدن گچ، اندام نباید بالاتراز سطح قلب قرار
گیرد ← در صورت عدم کاهش فشار و درد
عمل فاشیوتومی صورت میگیرد.

❖ **نکته ی طلایی:** نارسایی عروقی

و کمپرسیون عصبی در اثر عدم درمان تورم
میتواند منجر به سندروم کمپارتمان شود .

۲. زخم فشاری : فشار روی بافت‌های نرم میتواند

باعث انوکسیافتیوز بافت‌های نرم بشه .

اندام‌هایی که ریسک ابتلا به زخم فشاری در آنها بیشتر است:

- پاشنه و قوزک پا
- پشت‌ها
- سر نازک نی و سطح قدامی زانو
- اپی کندیل داخلی استخوان بازو
- استیلوئید اولنا

علائم زخم فشاری

- احساس درد و سفتی محل
- وجود منطقه گرم در عضله گچ گرفته
- اریتم بافت زیر گچ
- شکنندگی پوست محل گچ گرفته
- ایجاد رنگ و بوی نامطبوع در درناژ زخم
- از بین رفتن سریع بافت

۳. **سندروم عدم استفاده:** که با انجام انقباضات ایزومتریک در ناحیه گچ گرفته شده میتوان با کاهش اتروفی عضلانی و حفظ قدرت عضلات ازاین سندروم جلوگیری کرد

ضمیمه خودمونی

● اگر شما دانشجو اتاق عمل هستی و برای اولین بار میخوای برای بیمار آتل گیری انجام بدی این اسلایدو با دقت بخون!

۱. ابتدا عضوی که قراره گچ بگیری را اندازه بگیری (متر لازم نیست وجب کنید!!).
۲. سپس یک باند ویبریل بردارید (این باند پنبه ای بوده و باند گچی را مابین این بان میگذاریم) کمی بلندتر از اندازه ای که وجب کردید ببرید ! ویبریل را دو ردیف کنار هم بگذارید
۳. باند گچی را بنا به دستور پزشک ۲۰ یا ۱۷ لایه به اندازه ای که وجب کردید روی هم میگذاریم
۴. کمی قبل از شروع آتل گیری گچی را در لگن اب (که در بیمارستانها معمولا کنار میز گچ قرار دارد) فرو میکنیم طوریکه آب کاملا انرا فرا گیرد دو رشته ی گچ از دستمال درنرود (گلوله ی گچی کاربردی در آتل گیری ندارد !!)
۵. گچ خیس شده را روی ویبریل گذاشته یک لایه ویبریل دیگر روی آن قرار میدهیم واز چهار طرف ویبریل را روی گچ میکشیم
۶. در مرحله ی آخر باند را روی عضو گذاشته زوایا مورد نظر را (بر حسب نوع آتل گیری) به باند میدهیم ۳ تا ۵ دقیقه منتظر میشویم تا حالت بگیرد
۷. اطراف عضو گچگیری شده را که امکان دارد گچی شده باشد را پاک میکنیم

ملیحه چگینی اتاق عمل ۹۰

